

Esteitä raivaamassa

Vammaisten henkilöiden oikeus äänestää
Euroopan parlamentin vaaleissa

Esittelijä: Krzysztof Pater

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea

JOHDANTO

Vammaisten henkilöiden äänioikeuden turvaaminen

Kaikilla täysi-ikäisillä eurooppalaisilla, myös vammaisilla henkilöillä, on oikeus äänestää kansallisissa vaaleissa ja Euroopan parlamentin vaaleissa. Oikeus perustuu moniin sitoviin oikeudellisiin asiakirjoihin, muun muassa ihmisoikeuksien yleismaailmalliseen julistukseen, YK:n yleissopimukseen vammaisten henkilöiden oikeuksista ja Euroopan unionin perusoikeuskirjaan.

Valitettavasti kaikissa EU-maissa on monia vammaisia henkilöitä, jotka eivät pysty käyttämään äänioikeuttaan täysimittaisesti. Euroopan talous- ja sosiaalikomitean (ETSK) esittelijän Krzysztof Paterin laatimassa tiedonannossa arvioidaan, **että noin 800 000 EU:n kansalaista ei voi äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa, koska 16 jäsenvaltion lainsäädännön mukaan äänioikeuden voi menettää toimintarajoitteen tai mielenterveyshäiriön vuoksi.**

Heidän lisäksi miljoonat muut eivät pysty äänestämään muiden syiden takia. Monille vammaisille henkilöille esimerkiksi osoitetaan asuinpaikan perusteella äänestyspaikka, joka ei sovellu heidän tarpeisiinsa. Useat heistä menisivät johonkin toiseen äänestyspaikkaan, jos se olisi mahdollista. Kahdessatoista EU:n jäsenvaltiossa on kuitenkin voimassa lainsäädäntö, jonka mukaan äänestyspaikkaa ei voi vaihtaa, ellei asuinpaikka ole vaihtunut.

Vaihtoehtojen puuttuminen

Vaikka monilla vammaisilla henkilöillä on rajalliset mahdollisuudet liikkua itsenäisesti, kahdeksassa EU:n jäsenvaltiossa ei tarjota mitään vaihtoehtoja äänestyspaikassa äänestämiseksi. Tällaisia olisivat esimerkiksi kirjeäänestys, äänestäminen sähköisesti tai äänestyksen toimittaminen muualla kuin äänestyspaikassa.

Kahdeksassatoista EU-maassa sokeilla äänestäjillä ei ole lainkaan mahdollisuutta äänestää itsenäisesti vaan sokean henkilön täytyy luottaa mukanaan saapuneeseen avustajaan, joka äänestää hänen puolestaan.

Muutamissa EU:n jäsenvaltioissa on mahdollista äänestää valtakirjalla, eli vammainen henkilö voi antaa jollekulle toiselle oikeuden äänestää hänen puolestaan. Valtakirjalla äänestäminen ei kuitenkaan ole sama asia kuin äänioikeuden käyttäminen itse. Se ei siksi ole riittävä vaihtoehto.

Äänestämistä rajoittaa myös soveltuvassa muodossa annettavan tiedon puuttuminen. Jos vammainen henkilö

ei tiedä, millaisia sääntöjä hänen täytyy äänestyspaikassa noudattaa tai millaisia fyysisiä esteitä siellä saattaa olla, hän ei välttämättä edes uskalla yrittää äänestää.

ETSK:n tiedonannossa todetaan, että jos yhdistettäisiin kaikkien maiden parhaat käytänteet, jokainen vammainen EU:n kansalainen saisi täydet mahdollisuudet äänestää eli käyttää tätä demokraattista oikeuttaan itselleen parhaiten soveltuvalla tavalla.

ETSK ehdottaa, että EU:n nykyistä lainsäädäntöä Euroopan parlamentin vaaleista muutetaan niin, että siinä annetaan takeet vammaisille henkilöille soveltuvista äänestysmahdollisuuksista.

Tiedonanto kokonaisuudessaan on luettavissa ETSK:n verkkosivuilla. Siinä esitetään kattava tilannekatsaus ja kuvataan, miksi vammaisten henkilöiden äänioikeus on turvattu Euroopassa vain osittain. Tämä esite on tiivistelmä tiedonannon sisällöstä.

PARHAITA KÄYTÄNTEITÄ

Vammaisille henkilöille tarjolla olevien äänestysmahdollisuuksien lisäämisessä on edistytty kaikissa EU-maissa.

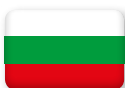
ALANKOMAAT

Alankomaiden jokaisessa vaalihuoneistossa on saatavilla suurenuslasi äänestäjien käyttöön.

BELGIA

Belgiassa vammaiset äänestäjät voivat äänestää erityisesti heitä varten suunnitellussa äänestyskopissa, johon pääsee esteettömästi. Koppi voidaan tarvittaessa sijoittaa myös vaalihuoneiston ulkopuolelle.

BULGARIA

Bulgarian keskusvaalilautakunta julkaisee verkkosivuillaan vammaisille henkilöille suunnatun äänestysmenettelyjen esittelyvideon. Video on tulkattu myös viittomakielelle.

ESPANJA

Espanjassa vammainen henkilö, joka ei voi mennä postitoimistoon pyytämään kirjeäänestysmahdollisuutta, voi puhelimitse pyytää julkista notaaria antamaan maksutta valtakirjan, jonka nojalla vammaisen äänestäjän nimeämä henkilö voi täyttää kirjeäänestykseen osallistumisen edellyttämät muodollisuudet.

IRLANTI

Pitkäaikaishoitolaitoksissa asuvat äänioikeutetut voivat Irlannissa hakea pääsyä niiden äänioikeutettujen luetteloon, joilla on erityistarpeita. Jos hakemus hyväksytään, erityisvaalitoimitsija käy toimittamassa äänestyksen henkilökohtaisesti äänestäjän luona.

ITALIA

Italian paikallisviranomaiset huolehtivat liikkumisrajoitteisten henkilöiden kuljettamisesta soveltuvaan äänestyspaikkaan.

ITÄVALTA

Jokaisessa Itävallan kunnassa ja Wienin kaupunkipiirissä on oltava ainakin yksi esteetön äänestyspaikka.

KREIKA

Kreikassa äänestäminen on kaikille kansalaisille pakollista. Kreikan viranomaiset soveltavat sääntöä kuitenkin hyvin joustavasti, koska äänestyspakko aiheuttaa vammaisille henkilöille usein stressiä.

KROATIA

Kroatiassa äänioikeutettu voi saada todistuksen, joka oikeuttaa äänestämään missä tahansa äänestyspaikassa. Näin vammaiset henkilöt voivat valita sellaisen äänestyspaikan, jossa on tarjolla apua.

KYPROS

Kypros on asettanut äänestyslipun täyttämisen helpottamiseksi vaatimuksen, jonka mukaan äänestyslippu saa olla kooltaan enintään 16 x 70 cm.

LATVIA

Latviassa – ja kymmenessä muussa EU-maassa – äänioikeutetulta ei voida evätä äänioikeutta missään tilanteessa.

LIETTUA

Liettuan keskusvaalilautakunta julkaisee verkossa kartan, johon on merkitty liikkumisrajoitteisille henkilöille parhaiten soveltuvat äänestyspaikat.

LUXEMBURG

Luxemburgissa äänestäjä voi valita avustajakseen myös vaalilautakunnan jäsenen.

MALTA

Maltan kaikissa äänestyspaikoissa on oltava äänilaite ja pistekirjoitusapluuna, jossa luetellaan äänestyslipulla olevat ehdokkaat ja puolueet.

PORTUGALI

Portugalissa ääni lasketaan, jos siitä käy selvästi ilmi äänestäjän tahto, vaikka merkintä äänestyslipussa olisi ruudun ulkopuolella.

PUOLA

Puolan sairaaloihin ja hoitolaitoksiin, joissa on hoidettavana vähintään 15 ihmistä, avataan vain heille tarkoitetut omat äänestyspaikat.

RANSKA

Ranska on yksi niistä maista, joissa muutkin kuin äänioikeutetut, esimerkiksi lapset, saavat auttaa äänestyksessä aikuista, jolla on toimintarajoite.

ROMANIA

Romaniassa äänestäjä saa tehdä tarvittavan merkinnän ehdokkaan nimen viereen vaalilautakunnalta saatavalla leimasimella.

RUOTSI

Äänestäjä, joka on saanut äänestyslipun kirjeäänestystä varten, voi Ruotsissa muuttaa mieltään ja viedä äänen henkilökohtaisesti äänestyspaikkansa vaaliurnaansa vaalipäivänä.

SAKSA

Sokeat henkilöt voivat Saksassa tilata erityisen äänestyslippusapluunan ja cd-levyn, joka sisältää ohjeet sapluunan käyttämiseen, sekä virallista tietoa vaaleista pistekirjoituksella.

SLOVAKIA

Slovakiassa myös vammaisten äänestäjien omaishoitajat voivat äänestää samalla, kun äänestys toimitetaan muualla kuin äänestyspaikassa.

SLOVENIA

Asiasta vastaavat Slovenian ministeriöt lähettävät aina ennen vaaleja sairaaloille ja hoitokodeille tiedotteen, jossa luetellaan monille asukkaille tai potilaille soveltuvia vaihtoehtoisia tapoja käyttää äänioikeutta.

SUOMEN

Suomen oikeusministeriö kustantaa pistekirjoituksena julkaistavan vaalitiedotteen.

TANSKA

Tanskassa on laajat ennakkoäänestysmahdollisuudet, joita voi käyttää ilmoitetuissa äänestyspaikoissa kahdesta päivästä kolmeen viikkoon ennen vaaleja. Ennakkoäänestysmahdollisuus on erityisen hyödyllinen vammaisille henkilöille, joiden täytyy usein tehdä äänestysjärjestelyjä etukäteen.

TŠEKKIN TASAVALTA

Tšekissä laaditaan yleistiedote monissa eri muodoissa, jotta se soveltuisi henkilöille, joilla on erilaisia toimintarajoitteita.

UNKARI

Unkarissa vammainen henkilö voi ilmoittaa esteettömän äänestyspaikan tarpeesta viimeistään kaksi päivää ennen vaaleja.

VIRO

Virossa kaikki kansalaiset voivat äänestää sähköisesti.

Tästä EU-maissa tapahtuneesta edistyksestä huolimatta paljon on vielä tehtävä, jotta kaikille, myös vammaisille EU:n kansalaisille taattaisiin heidän tarvitsemansa äänestysvaihtoehdot.

ÄÄNESTÄMISEN OIKEUDELLISET JA TEKNISET ESTEET

EU-maissa on erilaisia holhottavan kykyihin perustuvia oikeudellisia edunvalvontajärjestelyjä niiden kansalaisten etujen suojelemiseksi, joilla on kehitysvamma tai mielenterveyshäiriö.

Yksilöllisestä tilanteesta riippuen voidaan nimetä holhooja, joka tekee lähes kaikki päätökset holhottavan puolesta, tai edunvalvoja, joka päättää vain tietyistä asioista.

Yhdeksän EU:n jäsenvaltion oikeusjärjestelmän mukaan osa holhouksenalaisista menettää automaattisesti äänioikeutensa. Lisäksi seitsemässä muussa maassa henkilö voi menettää äänioikeutensa tuomioistuimen tekemän yksilöllisen arvioinnin perusteella. Yhdessätoista EU-maassa henkilö ei voi menettää äänioikeuttaan missään olosuhteissa. Niiden vammaisten henkilöiden lukumäärä, jotka eivät saa äänestää, vaihtelee suuresti maittain.

Portugalissa noin 100 vammaista henkilöä ei saa käyttää äänioikeuttaan, kun taas toisissa maissa heitä voi olla jopa noin 300 000.

EU-maissa on viime vuosina ollut suuntauksena luopuminen automaattisesta äänioikeuden menettämisestä. Kansallisissa oikeusjärjestelmissä rajataan äänioikeutta usein enää vain harvoissa tapauksissa, joista tuomioistuin päättää yksilöllisesti. Osassa maita kaikki rajoitukset on kumottu.

Tiedonannossa ehdotetaan, että Euroopan parlamentin ja muiden EU:n toimielinten olisi vauhditettava tätä kehitystä jäsenvaltioiden oikeusjärjestelmissä, jotta kaikki vammaisten henkilöiden äänioikeuden lakisääteiset rajoitukset saataisiin kumottua.

Äänioikeuden toteutumisen tekniset esteet

Vaaleja koskevan tiedon jakaminen vammaisille henkilöille heidän tarpeisiinsa mukautetulla tavalla on viranomaisten vastuulla. Usein kansallisessa lainsäädännössä ei kuitenkaan erikseen vaadita tällaisen tiedon toimittamista.

Vaaleja koskevia tietoja ovat vaalien ajankohta, perussäännöt, äänestystavat ja yksityiskohtaiset tiedot erityismenettelyistä, jotka on tarkoitettu vammaisille henkilöille. Viranomaisten tulee myös varmistaa, että tiedotuksessa otetaan huomioon erilaiset toimintarajoitteet eli esimerkiksi sokeiden, heikkonäköisten ja kuurojen henkilöiden tarpeet.

Tiedonannon mukaan viranomaisten olisi tehtävä yhteistyötä vammaisjärjestöjen kanssa sen varmistamiseksi, että tiedotus on mahdollisimman tehokasta.

Esimerkiksi vammaisten henkilöiden tarpeita varten varustettujen äänestyspaikkojen paikantamisen tulisi olla helppoa.

Tiedotusvälineet ja internet eivät saisi olla ainoita keinoja äänestämistä koskevan tiedon jakamiseksi vammaisille henkilöille, vaan tiedonannossa neuvotaan viranomaisia välittämään tietoa eri toimintarajoitteisiin soveltuvassa muodossa. Esimerkiksi kehitysvammaisille henkilöille suunnatussa viestinnässä toimivat usein parhaiten kuvat, ja silti kuvaviestintää käytetään EU-maissa harvoin.

Äänestyspaikka

Vaaleihin osallistumisen perustapa on äänestäminen äänestyspaikassa. Valtaosa EU:n äänestyspaikoista ei kuitenkaan täysin sovellu niiden henkilöiden tarpeisiin, joilla on jonkinlainen toimintarajoite.

Vaikka kaikkien äänestyspaikkojen tulisi yhdentoista EU:n jäsenvaltion lainsäädännön mukaan olla vammaisten henkilöiden tarpeisiin soveltuvia, lähempi tarkastelu osoittaa, että ”esteettömyydellä” tarkoitetaan usein sitä, ettei pyörätuolilla liikkumiselle ole fyysisiä esteitä. Tämä suppea tulkinta sivuuttaa monia seikkoja, kuten sokeiden henkilöiden tarpeet.

Koska äänestyspaikkoja ei voida nopeasti mukauttaa vammaisten henkilöiden tarpeisiin soveltuviksi, paras ratkaisu on tarjota vammaisille äänestäjille mahdollisuus vaihtaa äänestyspaikkaa,

jos äänestyspaikka on osoitettu asuinpaikan perusteella. Tähän muutokseen tarvittavan hallinnollisen menettelyn tulisi tiedonannon mukaan olla yksinkertainen ja nopea.

Kaikkien vammaisten äänestäjien tulisi voida vapaasti valita, kuka heitä avustaa äänestyspaikassa. Avustajien valinnalle on monissa maissa asetettu ehtoja, joiden perusteltavuus voidaan kyseenalaistaa.

Muita toimivia ratkaisuja ovat virallisten tiedotteiden ja äänestyslippumallien esillepano tarkoituksenmukaisen kokoisina korkeudella, josta ne ovat helposti luettavissa, tiedon tarjoaminen pistekirjoituksella ja mahdollisuus käyttää verkopohjaista viittomakielen tulkkia.

Äänestyslippu

Äänen antamiseen sovellettava menetely ratkaisee usein sen, voiko vammaisen henkilö äänestää itsenäisesti. Usein äänestyslipun malli ja äänestystapa ovat vammaiselle henkilölle ylittämättömiä esteitä. Tällöin äänestäjä joutuu paljastamaan valintansa toiselle henkilölle, joka antaa äänen. Tämä rikkoo vaalisalaisuuden periaatetta.

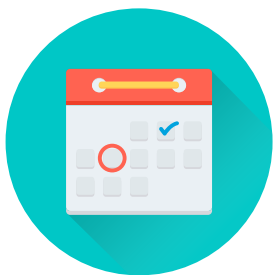
Ehdokkaan nimen tai numeron kirjoittaminen tai ympyrän piirtäminen valinnan ympärille on hyvin hankalaa äänestäjille, joiden kyky käyttää käsiä on rajoittunut.

Helpoin ratkaisu on, että äänestäjä ilmaisee valintansa tekemällä merkinnän "x" tai muun vastaavan riittävän suureen

ruutuun. Sokeille ja heikkonäköisille henkilöille sekä niille, joilla on vaikeuksia kirjoittaa kynällä, toimivin ratkaisu on usein käyttää erityisiä äänestyslippujen kansilehtiä, jotka on laadittu pistekirjoituksella tai selkokielellä.

Jos vammaisen äänestäjän tulee poimia nipusta kortti, jossa on tietyn puolueen nimi, kirjasinkoon on oltava riittävän suuri ja kaikkien korttien on oltava painettu myös pistekirjoituksella.

Kehitysvammaisille äänestäjille tulisi mieluiten antaa tarvittavat tiedot yksinkertaisin lausein tai kuvallisin ohjein.

Ennakkoäänestys

Kymmenessä EU-maassa tarjotaan ainakin tietyille äänestäjäryhmille mahdollisuus äänestää etukäteen tarkoitukseen varatussa äänestyspaikassa. Äänestyspaikat sijoitetaan tiloihin, jotka on mukautettu sellaisten henkilöiden tarpeisiin, joilla on rajalliset mahdollisuudet liikua itsenäisesti.

Useimmissa maissa ennakkoäänestys ei edellytä mitään hallinnollisia toimenpiteitä, vaan äänestäjä vain menee äänestyspaikkaan sen aukioloaikana. Joissakin maissa ennakkoäänestäjien täytyy kuitenkin rekisteröityä etukäteen.

Ennakkoäänestys voi olla tehokas keino auttaa vammaisia henkilöitä osallistumaan vaaleihin. Paikallisviranomaisilla on tällöin enemmän aikaa järjestää vammaisille henkilöille kuljetus äänestyspaikkaan.

Hoitokodeissa ennakkoäänestyksen järjestäminen arkipäivänä sujuvoittaa äänestystä, sillä tällöin töissä on yleensä enemmän henkilökuntaa kuin sunnuntaisin, joka on useimpien maiden perinteinen vaalipäivä.

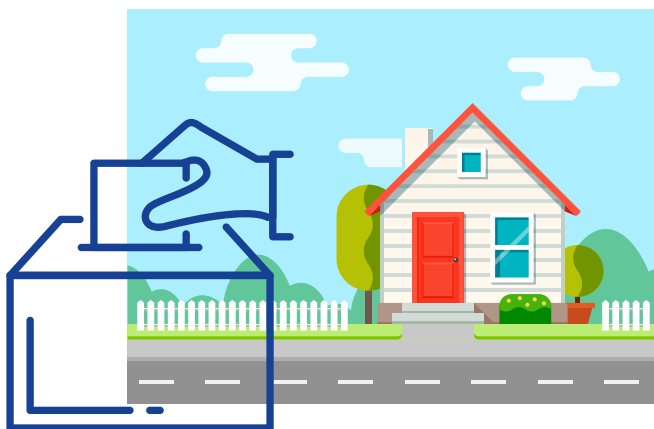

Kirjeäänestys

Eräissä EU:n jäsenvaltioissa äänestysmaassa asuvat äänioikeutetut voivat saada äänestyslipun etukäteen (ennen vaalipäivää) täytettäväksi henkilökohdaisesti ja lähetettäväksi vaalilautakunnalle.

Kirjeäänestys helpottaa huomattavasti monien vammaisten henkilöiden äänestämistä. Käytön helppous riippuu kuitenkin muun muassa rekisteröintiprosessin yksinkertaisuudesta ja maksuttomuudesta.

Kirjeäänestäjiksi rekisteröityneiden vammaisten äänestäjien tulisi saada äänestyslipun lisäksi myös ohjeet toimintarajoitteensa huomioon ottavassa muodossa. Esimerkiksi sokeille ja heikkonäköisille olisi toimitettava erityiset pistekirjoituskannet tai cd-levy, joka sisältää ohjeet.

Äänestyksen toimittaminen muualla kuin äänestyspaikassa

Äänestyksen toimittaminen muualla kuin äänestyspaikassa on erittäin tehokas keino helpottaa vammaisten henkilöiden äänestämistä. Seitsemässätoista EU-maassa vaaliurna tai erityinen äänestyskuori voidaan toimittaa äänestäjän kotiin äänestystä varten.

Äänestäjät voivat käyttää tätä äänestystapaa, jos heillä on toimintarajoite tai sairaus, jonka vuoksi he eivät voi mennä äänestyspaikkaan. Tämä äänestystapa on hyödyllinen myös sairaaloissa ja hoitokodeissa oleville henkilöille.

Sairaille tai vakavasti vammaisille henkilöille voi olla hyvin koettelevaa odottaa vaaliurnan tuloa useita tunteja. Aikavälin, jonka kuluessa vaaliurna tuodaan, tulisikin olla erittäin lyhyt.

Äänestyspaikkojen esteettömyysparannuksia odottaessa vaaliviranomaisten olisi myös harkittava mahdollisuutta sijoittaa pieni vaaliurna vaalihuoneiston ulkopuolelle tai sen eteen niitä äänestäjiä varten, joilla on rajalliset mahdollisuudet liikkua itsenäisesti.

Valtakirjalla äänestämisen

Valtakirjalla äänestämällä eli yleiskielessä äänioikeuden luovuttamisella tarkoitetaan sitä, että äänioikeutettu sallii toisen henkilön äänestää puolestaan äänestyspaikassa. Tämä mahdollisuus on tarjolla vain neljässä EU-maassa.

Valtakirjalla äänestämisen voi olla vain täydentävä ratkaisu vammaisille äänestäjille, joilla on vaikeuksia äänestää itse: sen varjolla ei pidä luopua tavoitteesta, että kaikki äänioikeutetut voivat todella osallistua vaaleihin suoraan.

Viranomaisten tulee kiinnittää erityistä huomiota siihen, miten äänioikeus siirretään, jotta vältetään sääntöjenvastaisuudet vaalimenettelyssä. Tiedonannon mukaan yksi ratkaisu on rajata yhdelle henkilölle annettavien valtakirjojen lukumäärä.

Sähköinen äänestäminen

Virossa kaikki kansalaiset voivat äänestää sähköisesti, ja se on parhaiten soveltuva ratkaisu monille virolaisille, joilla on toimintarajoitteita. On kuitenkin huomattava, että tämä on osa kattavaa kansalaisten ja viranomaisten välisen sähköisen asioinnin järjestelmää.

Sähköisen järjestelmän perustaminen muualle pelkästään vaaleja varten ei olisi järkevää. Turvallisuuskysymysten lisäksi muiden EU-maiden viranomaisten olisi investoitava mittavasti tästä äänestystavasta tiedottamiseen sekä tiedon välittämiseen tarkoituksenmukaisessa, räätälöidyssä muodossa henkilöille, joilla on erilaisia toimintarajoitteita.

Äänestyspakko

Äänestäminen on pakollista kolmessa EU-maassa. Jos vammaiset henkilöt eivät pysty näissä maissa äänestämään epätydyttävien järjestelyjen vuoksi, tilanne voi aiheuttaa heille huomattavaa stressiä, sillä he saattavat pelätä äänestämättä jättämisestä määrättävää virallista seuraamusta.

Näiden maiden olisikin huolehdittava siitä, että kaikki vammaiset henkilöt pystyvät osallistumaan vaaleihin.

Äänestäminen toisessa EU-maassa

Kaikki EU:n kansalaiset, jotka asuvat muussa jäsenvaltiossa kuin alkuperäjäsenvaltiossaan, saavat äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa. Heidän täytyy kuitenkin rekisteröityä ennen äänestämistä.

Monille vammaisille henkilöille rekisteröityminen henkilökohtaisesti virastossa on mahdotonta tai erittäin hankalaa. Olisi otettava käyttöön ja jatkuvasti lisättävä muita rekisteröitymistapoja, jotka soveltuvat niille, joilla on erilaisia toimintarajoitteita.

Pitäisi riittää, että äänestäjä rekisteröityy kerran, ilman että sitä vaaditaan enää myöhemmissä vaaleissa. Rekisteröitymisen määräajat olisi myös yhdenmukaistettava EU:ssa, sillä nykyisin ne vaihtelevat 90 päivästä viiteen päivään ennen vaaleja.

Äänestys hoitokodeissa ja sairaaloissa

Väestörakenne ikääntyvissä yhteiskunnissa on johtamassa siihen, että yhä suurempi määrä ihmisiä on ympärivuorokautisissa hoitolaitoksissa tai pitkäaikaishoidossa sairaalassa. Silti lähes joka kolmannessa EU-maassa henkilöillä, jotka ovat tällaisissa laitoksissa, ei ole mahdollisuutta osallistua vaaleihin.

Muissakin EU-maissa, joissa äänestäminen tällaisissa laitoksissa on teoriassa mahdollista, se edellyttää käytännössä huomattavan suurta tukea äänestäjän perheeltä. Vain seitsemässä EU-maassa näitä henkilöitä varten avataan omat äänestyspaikkansa.

Viranomaisten tulisi kiinnittää erityistä huomiota näiden henkilöiden äänestysmahdollisuuksien turvaamiseen.

Kun laitoksessa on vähintään 50–100 henkilöä, oman äänestyspaikan perustaminen on paras ratkaisu. Jos asukkaita on vähemmän, äänestyksen voi käydä toimittamassa liikkuva vaalilautakunta. Tiedonannon mukaan vuodepotilailta olisi joka tapauksessa aina oltava mahdollisuus osallistua äänestykseen muualla kuin äänestyspaikassa.

Potilaista tulee usein hyvin riippuvaisia henkilökunnasta, ja tällöin vaarana on, että äänestäjä ei tee valintaansa täysin itsenäisesti. Vaalilautakuntien tulisi pyrkiä varmistamaan, että äänestäjä voi äänestää itse.

TÄYDET ÄÄNIOIKEUDET KAIKILLE

Tässä esitteessä tiivistetyn ETSK:n tiedonannon tarkoituksena ei ole kritisoida yksittäisiä EU-maita vaan kannustaa viranomaisia tarkastelemaan yhdessä, miten voitaisiin turvata täydet poliittiset oikeudet tälle yhdelle heikoimmassa asemassa olevalle kansalaisryhmälle, toteaa ETSK:n esittelijä Krzysztof Pater.

Tiedonannossa ei myöskään esitetä valmista ratkaisupakettia, jonka EU-maat voisivat ottaa käyttöön. Sen sijaan siinä kuvataan ongelma koko laajuudessaan ja tarjotaan monia erilaisia ratkaisuvaihtoehtoja, joita EU-maat voivat soveltaa tai kehittää omien kansallisten vaaliperinteidensä mukaisesti.

Ei riitä, että vammaisten henkilöiden äänioikeus toteutuu täysin, vaan heillä tulisi myös olla mahdollisuus äänestää itselleen parhaiten soveltuvalla tavalla. Euroopan parlamentin tulisi raivata tietä kehittämällä lainsäädäntöä, joka tekisi tästä oikeudesta totta.

ETSK:n tiedonanto ”Vammaisten henkilöiden todellinen oikeus äänestää Euroopan parlamentin vaaleissa” on luettavissa kokonaisuudessaan EU:n 24 virallisella kielellä täällä: www.eesc.europa.eu/the-real-right-of-persons-with-disabilities-to-vote-in-EP-elections

LISÄTIETOJA

ETSK:n verkkosivut
www.eesc.europa.eu

ETSK:n puheenjohtajan verkkosivut
www.eesc.europa.eu/president

www.eesc.europa.eu/facebook

www.eesc.europa.eu/twitter

www.eesc.europa.eu/youtube

www.linkedin.com/company/european-economic-and-social-committee

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea

Rue Belliard/Belliardstraat 99
1040 Bruxelles/Brussel
BELGIQUE/BELGIË

Julkaisija: Vierailu- ja julkaisuyksikkö
EESC-2019-21-FI

www.eesc.europa.eu

© Euroopan unioni, 2019

Tekstin jäljentäminen on sallittua, kunhan lähde mainitaan.

Kuvien / piirrosten käyttöä tai kopiointia varten on pyydetävä lupa suoraan tekijänoikeuden haltijalta / haltijoilta:

- s. 1 & p. 2 - © Shutterstock.com/tsvetina_ivanova
- s. 5 - © Shutterstock.com/mayrum & © Shutterstock.com/Astrovector
- s. 6-10 - © Shutterstock
- s. 12 - © Shutterstock.com/mayrum & © Shutterstock.com/Studio_G
- s. 13 - © Shutterstock.com/Maanas
- s. 15 - © Shutterstock.com/Pro Symbols & © Shutterstock.com/Astrovector
- s. 16 - © Shutterstock.com/mayrum & © Shutterstock.com/Enmaler
- s. 17 - © Shutterstock.com/hvostik
- s. 18 - © Shutterstock.com/YummyBoom
- s. 19 - © Shutterstock.com/Artram
- s. 20 - © Shutterstock.com/illpos
- s. 21 - © Shutterstock.com/Sapann Design

Print:
QE-03-19-084-FI-C
ISBN 978-92-830-4407-9
doi:10.2864/791437

Online:
QE-03-19-084-FI-N
ISBN 978-92-830-4404-8
doi:10.2864/64399

FI